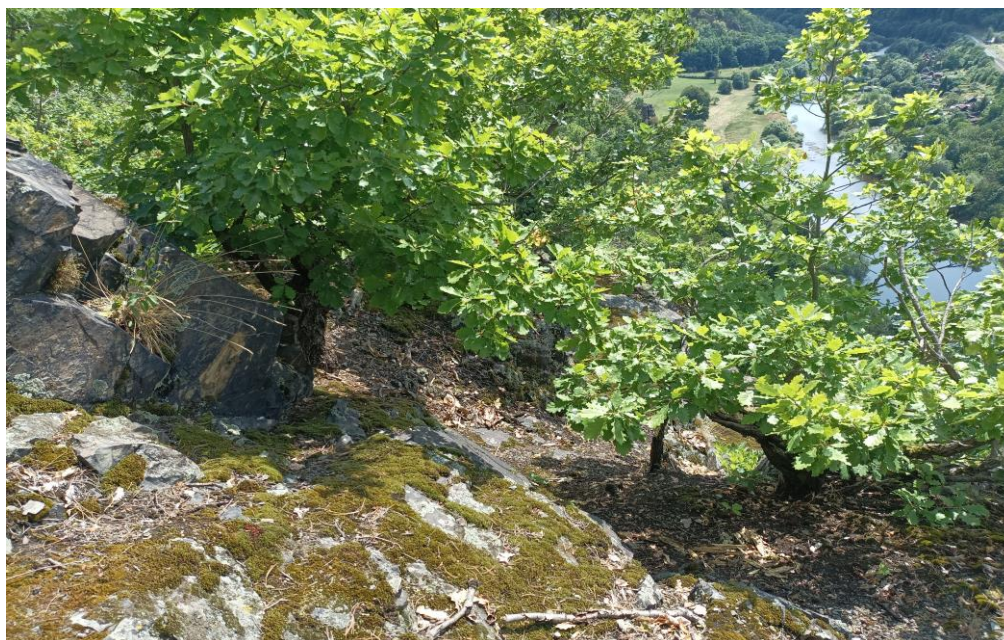

Plán péče o přírodní rezervaci Na Babě

na období
2024–2033

JEDNA
PŘÍRODA

Spolufinancováno
Evropskou unií

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	2
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	2
1.6 Kategorie IUCN	2
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	3
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	3
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	3
1.8 Cíl ochrany	8
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	10
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	10
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	10
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin, lišejníků, hub a živočichů	12
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	16
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	16
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	18
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	18
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	18
2.4.2 Základní údaje o útvarech neživé přírody	19
2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	19
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	19
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	25
3. Plán zásahů a opatření	26
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	26
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	26
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	28
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	29
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	29
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	29
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	29
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	29
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	30
4. Závěrečné údaje	31
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	31
4.2 Použité podklady a zdroje informací	31
4.3 Seznam používaných zkratk	33
4.4 Podklady pro plán péče zpracoval	33
5. Přílohy	34

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo: 844
kategorie ochrany: přírodní rezervace
název území: Na Babě
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno: výnos
orgán, který předpis vydal: Ministerstvo kultury České socialistické republiky
číslo předpisu: 6.064/84-VI/2
datum platnosti předpisu: 28. 3. 1984
datum účinnosti předpisu: 11. 10. 1984

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj: Středočeský
okres: Rakovník
obec s rozšířenou působností: Rakovník
obec s pověřeným obecním úřadem: Křivoklát
obec: Křivoklát
katastrální území: Křivoklát

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 676390, Křivoklát

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
188/8		Lesní pozemek	Lesní pozemek, na kterém je budova	19	19
188/10		Lesní pozemek		122518	122518
659		Lesní pozemek		71766	71766
660		Lesní pozemek		760	760
683		Lesní pozemek		17171	17171
681/1		Ostatní plocha	Neplodná půda	647	647
682		Ostatní plocha	Neplodná půda	10438	10438
684/2		Trvalý travní porost		4694	4694
684/3		Trvalý travní porost		9491	9491
689/2		Lesní pozemek		1689	1689
Celkem					239193

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	21,3923	–	zamokřená plocha rybník nebo nádrž vodní tok	
vodní plochy	–	–		
trvalé travní porosty	1,4185	–		
orná půda	–	–		
ostatní zemědělské pozemky	–	–	neplodná půda ostatní způsoby využití	
ostatní plochy	1,1085	–		
zastavěné plochy a nádvoří	–	–		
plocha celkem	23,9193	–		

Poznámka: Ve vyhlášce je uvedena výměra 23,95 ha, rozdíl je způsoben zaměřením skutečné výměry parcel

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:

chráněná krajinná oblast (včetně zóny):

překryv s jiným typem ochrany:

mezinárodní statut ochrany:

–

Křivoklátsko, I.a II. zóna

–

biosférická rezervace Křivoklátsko

Natura 2000

ptačí oblast:

evropsky významná lokalita:

Křivoklátsko (CZ02107004)

Na Babě (CZ0213065)

1.6 Kategorie IUCN

IV – území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Cenný geomorfologický celek s výraznou stepní pleší na vrcholu a s přirozenými teplomilnými společenstvy rostlin a živočichů.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L3.1 Hercynské dubohabřiny	9	Vyskytují se v horních partiích rezervace na mírnějších svazích s hlubšími půdami se severní a západní expozicí. Jsou zastoupeny společenstvem as. <i>Galio sylvatici-Carpinetum betuli</i>. Kromě stanovištně původních dřevin s převahou dubu (<i>Quercus</i> sp. div.), zastoupením habru obecného (<i>Carpinus betulus</i>) a javoru babyky (<i>Acer campestre</i>), se zde vyskytuje pomístně i nepůvodní modřín opadavý (<i>Larix decidua</i>) a borovice černá (<i>Pinus nigra</i>). Keřové patro málo vyvinuté, tvoří jej zmlazující stromy. Bylinné patro je druhově poměrně chudé, roste tu sasanka hajní (<i>Anemone nemorosa</i>), řeřišnice nedůtklivá (<i>Cardamine impatiens</i>), svízel vonný (<i>Galium odoratum</i>), jaterník podléška (<i>Hepatica nobilis</i>), kokořík vonný (<i>Polygonum odoratum</i>), ptačinec velkokvětý (<i>Stellaria holostea</i>), řimbaba chocholičnatá (<i>Tanacetum corymbosum</i>) a lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>). Pomístně i nitrofilní druhy konopice pýřitá (<i>Galeopsis pubescens</i>), kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>) a krabicec mámivý (<i>Chaerophyllum temulum</i>).	a
L4 Suťové lesy	16	Suťové lesy nižších nadmořských výšek as. <i>Aceri-Tilietum</i> se vyskytují ve spodních částech strmých svahů či v terénních zářezích. Ve stromovém patře se uplatňují habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>), javor babyka (<i>Acer campestre</i>), dub zimní (<i>Quercus petraea</i>), lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), lípa velkolistá (<i>T. platyphyllos</i>), ale také javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), jilm drsný (<i>Ulmus glabra</i>), třešeň ptačí (<i>Prunus avium</i>) či jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>). Místy nepůvodní trnovník akát (<i>Robinia pseudoacacia</i>). V keřovém patře líska obecná (<i>Coryllus avellana</i>), jeřáb (<i>Sorbus</i> cf. <i>collina</i>), svída krvavá (<i>Cornus sanguinea</i>), brslen evropský (<i>Euonymus europaeus</i>), trnka obecná (<i>Prunus spinosa</i>), bez černý (<i>Sambucus nigra</i>). V bylinném patře najdeme kaprad' samec (<i>Dryopteris filix-mas</i>), pitulník žlutý (<i>Galeobdolon luteum</i>), svízel vonný (<i>Galium odoratum</i>), bažanku vytrvalou (<i>Mercurialis</i>	a

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
		<i>perennis</i>), kakost smrdutý (<i>Geranium robertianum</i>), hluchavku skvrnitou (<i>Lamium maculatum</i>), ptačinec velkokvětý (<i>Stellaria holostea</i>), netýkavku nedůtklivou (<i>Impatiens noli-tangere</i>), kyčelnici cibulkonosnou (<i>Dentaria bulbifera</i>), zvonek řepkovitý (<i>Campanula rapunculoides</i>) a zvonek kopřivolistý (<i>Campanula trachelium</i>).	
L 5.1 Květnaté bučiny	6	Květnaté bučiny sv. <i>Fagion sylvaticae</i> se nacházejí na jediném místě v rezervaci, na severně orientovaném svahu vrchu Baba. v nejvýchodnější části přírodní rezervace na svahu se severní expozicí. Dominantní dřevinou je buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), z dřevin je dále zastoupen habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>), přimíšen je smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>), borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>) a modřín opadavý (<i>Larix decidua</i>). Keřové patro tvořeno zmlazujícími dřevinami, při severním okraji na hranici s loukou přistupuje i bez černý (<i>Sambucus nigra</i>). V bylinném patře roste sasanka hajní (<i>Anemone nemorosa</i>), svízel vonný (<i>Galium odoratum</i>), jaterník podléška (<i>Hepatica nobilis</i>), pstroček dvoulistý (<i>Maianthemum bifolium</i>), ptačinec velkokvětý (<i>Stellaria holostea</i>), violka Rivinova (<i>Viola riviniana</i>), kakost smrdutý (<i>Geum robertianum</i>), netýkavka nedůtklivá (<i>Impatiens noli-tangere</i>) a česnáček lékařský (<i>Alliaria petiolata</i>).	a
L6.5B Acidofilní teplomilné doubravy	31	Převažující typ lesní vegetace v přírodní rezervaci, odpovídající nejspíše as. <i>Sorbo torminalis-Quercetum</i> Porůstá příkré svahy západní a jižní expozice nad řekou. Kromě rozvolněných porostů tvořených čistě druhem rodu dub (<i>Quercus</i> sp. div.) s absencí bylinného patra se tento biotop vyskytuje v mozaice spolu s ostatními teplomilnými společenstvy, Dominantní dřevinou je dub (<i>Quercus petraea</i> agg.), dále zde roste habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>), občasné i jiné dřeviny, např. lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>), jilm drsný (<i>Ulmus glabra</i>), javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), místy přimíšena nepůvodní borovice černá (<i>Pinus nigra</i>) a trnovník akát (<i>Robinia pseudoacaccia</i>), V keřovém patře jeřáb (<i>Sorbus</i> cf. <i>collina</i>), skalník celokrajný (<i>Cotoneaster integerimus</i>), čilimník černající (<i>Cytisus nigricans</i>), rybíz alpský (<i>Ribes alpinum</i>), růže (<i>Rosa</i> sp. div.), líska obecná (<i>Corylus avellana</i>), jalovec obecný (<i>Juniperus communis</i>), trnka obecná (<i>Prunus spinosa</i>). V bylinném patře bělozářka liliovitá (<i>Anthericum liliago</i>), řeřišničník písečný (<i>Arabis arenosa</i>), metlička křivolaká (<i>Avenella flexuosa</i>), jestřábník zední (<i>Hieracium murorum</i>), silenka nicí (<i>Silene nutans</i>), tolita lékařská (<i>Vincetoxicum</i>	a

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
		<i>hirundinaria</i>), pryšec chvojka (<i>Euphorbia cyparissias</i>), kostřava ovčí (<i>Festuca ovina</i>), kostřava sivá (<i>F. pallens</i>), kokořík vonný (<i>Polygonum odoratum</i>), smolníčka obecná (<i>Viscaria vulgaris</i>), ptačinec velkokvětý (<i>Stellaria holostea</i>), kakost krvavý (<i>Geranium sanguineum</i>), řimbaba chocholičnatá (<i>Tanacetum corymbosum</i>), jestřábník savojský (<i>Hieracium sabaudum</i>), rozchodník velký (<i>Hylotelephium maximum</i>), válečka prapořitá (<i>Brachypodium pinnatum</i>), jetel alpský (<i>Trifolium alpinum</i>), vzácně kručinka barvířská (<i>Genista tinctoria</i>). Místy se objevují druhy naznačující eutrofizaci porostů – kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>), krabilice mámivá (<i>Chaerophyllum temulum</i>) a konopice pýřitá (<i>Galeopsis pubescens</i>).	
L7.1 Suché acidofilní doubravy	6	Suché acidofilní doubravy se vyskytují v severní části rezervace. Dominuje zakrslá forma dubu, na skalkách přistupuje bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i>) a reliktní borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>), často je na nich vyvinuté mechové patro, i s přítomností lišejníků, místy tu roste sleziník severní (<i>Asplenium septentrionale</i>). Kvůli extrémním podmínkám většinou zcela chybí bylinné patro. Místy zaznamenána kostřava (<i>Festuca</i> sp.), lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), metlička křivolaká (<i>Avenella flexuosa</i>), smolníčka obecná (<i>Lychnis viscaria</i>) a druhy zasahující z teplomilných doubrav - tolita lékařská (<i>Vincetoxicum hirundinaria</i>), materidouška vejčitá (<i>Thymus pulegioides</i>), vratič chocholičnatý (<i>Tanacetum corymbosum</i>). Pomístně je přítomen trnovník akát (<i>Robinia pseudoaccacia</i>), borovice černá (<i>Pinus nigra</i>) a modřín opadavý (<i>Larix decidua</i>). Vlivem sucha posledních let borovice černá z porostů postupně vypadává, nedochází k jejímu šíření, nejsou asni semenáčky. Akát mívá prochlé nejvyšší větve.	a
K4A Nízké xerofilní křoviny	2	Nízké xerofilní křoviny se skalníkem celokrajným (<i>Cotoneaster integerrimus</i>) rostou na osluněných svazích, jejich hranách či na teráskách v mozaikách s teplomilnými lesy či suchými trávníky. Porosty jsou vázány na na mělké, suché a kamenité půdy. Přirozenou součástí některých porostů jsou exempláře až stromovitého jeřábu (<i>Sorbus</i> cf. <i>colina</i>) či keře jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>), dříšťál obecný (<i>Berberis vulgaris</i>), hloh (<i>Crataegus</i> sp. div.), trnka obecná (<i>Prunus spinosa</i>), růže šípková (<i>Rosa canina</i>) či třešeň ptačí (<i>Prunus avium</i>). V bylinném patře se vyskytují druhy skalní vegetace, pčhavových trávníků a suchých bylinných lemů – ostřice nízká (<i>Carex humilis</i>), třemdava bílá (<i>Dictamnus albus</i>), pčhava vápnomilná (<i>Sesleria caerulea</i>), česnek šerý	a, b (40A0*)

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
		horský (<i>Allium senescens</i> subsp. <i>montanum</i>), mateřídouška vejčitá (<i>Thymus pulegioides</i>), kokořík vonný (<i>Polygonum odoratum</i>), mochna písečná (<i>Potentilla incana</i>), mochna jarní (<i>Potentilla verna</i>), mařinka psí (<i>Asperula cynanchica</i>), kakost krvavý (<i>Geranium sanguineum</i>), tolita lékařská (<i>Vincetoxicum hirundinaria</i>) či kostřava sivá (<i>Festuca pallens</i>).	
S2B Pohyblivé sutě	2	Výrazné suťové pole se nachází ve střední části PR, ve svahu nad řekou. Vegetace je druhově chudá, sporadická. Z dřevin jsou zastoupeny lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>), jeřáb (<i>Sorbus</i> cf. <i>collina</i>), v bylinném patře bělozářka liliovitá (<i>Anthericum liliago</i>), tolita lékařská (<i>Vincetoxicum hirundinaria</i>), kostřava sivá (<i>Festuca pallens</i>), pelyněk pravý (<i>Artemisia absinthium</i>), konopice široolistá (<i>Galeopsis ladanum</i>), řeřišník písečný (<i>Cardaminopsis arenosa</i>) či kakost smrdutý (<i>Geranium robertianum</i>).	a
T3.1. Skalní vegetace s kostřavou sivou	3	Vegetace je zastoupena sv. <i>Alyssso-Festucion pallentis</i> . Vyskytuje se v mozaice s dalšími společenstvy na dolní stepi a v severní části území, dále na skále Špičatka. Roste na výslunných skalnatých svazích a skalách. Na strmých stanovištích je pokryvnost vegetace malá a výskyt rostlin omezen hlavně na skalní štěrby a terásky. Zapojenější porosty se tvoří na méně strmých skalnatých svazích. Dominantními druhy jsou kostřava sivá (<i>Festuca pallens</i>), česnek šerý horský (<i>Allium senescens</i> subsp. <i>montanum</i>), dále se vyskytuje bělozářka liliovitá (<i>Anthericum liliago</i>), ostrice nízká (<i>Carex humilis</i>), třemdava bílá (<i>Dictamnus albus</i>), svízel sivý (<i>Galium glaucum</i>), kakost krvavý (<i>Geranium sanguineum</i>), hvozdík kartouzek (<i>Dianthus carthusianorum</i>), chlupáček chocholičnatý (<i>Pilosella cymosa</i>), mochna písečná (<i>Potentilla incana</i>) a koniklec luční český (<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>bohémica</i>), na strmějších svazích se častěji vyskytují druhy skalních štěrbin, např. tařice skalní Arduinova (<i>Aurinia saxatilis</i> subsp. <i>arduini</i>) a drobné kapradiny rodu sleziník (<i>Asplenium</i> sp. div.) Charakteristický je výskyt sukulentů, zejména rozchodníků (<i>Sedum</i> sp. div.) a netřesku výběžkatého (<i>Jovibarba globifera</i>). Nejvýznamnější lokalitou v přírodní rezervaci je dolní step.	a, b (6190)
T3.2. Pěchavové trávníky	<1	Trávníky zařaditelné do as. <i>Saxifraga paniculatae-Seslerietum caeruleae</i> s dominancí pěchavy vápnomilné (<i>Sesleria caerulea</i>) se vyskytují pouze na skalní hraně u dolní stepi na místě, kde k povrchu vystupuje andezitový skalní podklad. Ve společenstvu roste skalník celokrajný (<i>Cotoneaster integerrimus</i>), česnek šerý horský	a, b (6190)

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
		(<i>Allium senescens</i> subsp. <i>montanum</i>), kostřava sivá (<i>Festuca pallens</i>) a k. žlábkatá (<i>F. rupicola</i>), svízel sivý (<i>Galium glaucum</i>), kakost krvavý (<i>Geranium sanguineum</i>), mochna písečná (<i>Potentilla incana</i>), kokořík vonný (<i>Polygonum odoratum</i>), sesel sivý (<i>Seseli osseum</i>) a pryšec chvojka (<i>Euphorbia cyparissias</i>).	
T3.5B Acidofilní suché trávníky	3	Vegetace sv. <i>Koelerio-Phleion phleoidis</i> (as. <i>Potentillo heptaphyllae-Festucetum rupicolae</i>) tvoří vegetační pokryv horní stepi. Jedná se o víceméně zapojené trávníky s dominancí trav ovsík vyvýšený (<i>Arrhenatherum elatius</i>), kostřava žlábkatá (<i>Festuca rupicola</i>), lipnice luční (<i>Poa pratensis</i>), dále ovsíř luční (<i>Helictotrichon pratense</i>), smělek štíhlý (<i>Koeleria macrantha</i>), bojínek tuhý (<i>Phleum phleoides</i>). Z bylin jsou zastoupeny mochna písečná (<i>Potentilla incana</i>), mateřídouška vejčitá (<i>Thymus pulegioides</i>), jetel rolní (<i>Trifolium arvense</i>). Dále zde rostou pryšec chvojka (<i>Euphorbia cyparissias</i>), jahodník trávnice (<i>Fragaria viridis</i>), svízel syřišťový (<i>Galium verum</i>), pryskyřník hlíznatý (<i>Ranunculus bulbosus</i>), šťovík menší (<i>Rumex acetosella</i>), mochna jarní (<i>Potentilla verna</i>), koniklec luční český (<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>bohemica</i>), rozrazil klasnatý (<i>Pseudolysimachion spicatum</i>), pavínek horský (<i>Jasione montana</i>), hvozdík kartouzek (<i>Dianthus carthusianorum</i>), čičorka petrá (<i>Securigera varia</i>) a divizna knotovitá (<i>Verbascum lychnitis</i>). Hojné jsou keříčkovité lišejníky rodu (<i>Cladonia</i>). V mozaice přistupuje vegetace jarních efemér.	a, b (6210)
T3.3D Úzkolisté suché trávníky	<1	Úzkolisté suché trávníky sv. <i>Festucion valesiaca</i> (zřejmě as. <i>Festuco rupicolae-Caricetum humilis</i>) se nacházejí na dolní pleši, v její východní části. Jsou ohroženy zarůstáním trnovníku akátu ze souvislého porostu této dřeviny. Zastoupeny jsou mochna písečná (<i>Potentilla incana</i>), mateřídouška vejčitá (<i>Thymus pulegioides</i>), chrpa latnatá (<i>Centaurea stoebe</i>), dále pelyněk ladní (<i>Artemisia campestris</i>), ostrice nízká (<i>Carex humilis</i>), mařinka psí (<i>Asperula cynanchica</i>), pryšec chvojka (<i>Euphorbia cyparissias</i>), hvozdík kartouzek (<i>Dianthus carthusianorum</i>), ovsíř luční (<i>Helictotrichon pratense</i>) a smělek štíhlý (<i>Koeleria macrantha</i>), koniklec luční český (<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>bohemica</i>) a kavyl Ivanův (<i>Stipa pennata</i>). Z lemu hrozí šíření trnovníku akátu (<i>Robinia pseudoacacia</i>).	a, b (6210)

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
prástevník kostivalový (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	–	Teplejší a nižší polohy, lesostepi, rozvolněné doubravy, paseky a louky s výskytem hostitelských rostlin (sadce, chrpy, starčky, pcháče, kopřivy aj.). Běžný výskyt, součást širší metapopulace území CHKO Křivoklátsko.	b
ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	VU	Vodní toky s nátržemi a strmějšími písčitými nebo hlinitými břehy, řeka Berounka, výskyt pravidelný, území ochranného pásma PR součást potravního teritoria, hnízdění 1 páru možné, spíše však mimo PR	b
lejsek bělokrký (<i>Ficedula albicollis</i>)	VU	Listnaté a smíšené lesy s dostatkem doupných stromů, v PR hlavně JZ expozice s listnatými porosty nad Berounkou, výskyt početný, pravidelné hnízdění min. 10 párů.	b
strakapoud prostřední (<i>Dendrocopos medius</i>)	VU	Staré, souvislé a rozvolněné listnaté a smíšené lesy s dostatkem doupných a odumírajících stromů, nebo jejich částí poskytujících vhodnou potravu, v PR po celé ploše odpovídajících biotopů. Výskyt méně četný, dlouhodobě stabilní, pravidelné hnízdění 2–4 párů.	b
výr velký (<i>Bubo bubo</i>)	EN	Souvislé lesní komplexy se skalními výstupy, výskyt možný po celé ploše PR, výskyt nepravidelný, zejména potravní zálety, hnízdění 1 páru možné.	b

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR – bezobratlí, obratlovci: EN – ohrožený, VU – zranitelný; podle Hejda et al. (2017), Chobot & Němec (2017)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L3.1 Hercynské dubohabřiny	Lesní ekosystém s přirozenou dřevinnou skladbou a bez invazních druhů	- rozloha min. 2,1 ha - přirozená dřevinná skladba - absence invazních druhů
L4 Suťové lesy	Lesní ekosystém s přirozenou dřevinnou skladbou a bez invazních druhů	- rozloha min. 3,9 ha - vývojové fáze ekosystému - absence invazních druhů
L5.1 Květnaté bučiny	Lesní ekosystém s přirozenou dřevinnou skladbou a bez invazních druhů	- rozloha min. 1,4 ha - vývojové fáze ekosystému - absence invazních druhů
L6.5B Acidofilní teplomilné doubravy	Lesní ekosystém s přirozenou dřevinnou skladbou a bez invazních druhů.	- rozloha min. 7,4 ha - vývojové fáze ekosystému - přirozená dřevinná skladba - absence invazních druhů
L7.1 Suché acidofilní doubravy	Lesní ekosystém s přirozenou dřevinnou skladbou a bez invazních druhů	- rozloha 1,4 ha - vývojové fáze ekosystému - přirozená dřevinná skladba - absence invazních druhů

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
K4A Nízké xerofilní křoviny, primární porosty na skalách s druhy rodu <i>Cotoneaster</i>	zachování ekosystému s přirozeným druhovým složením, bez výskytu invazních druhů rostlin	- rozloha min. 0,4 ha - výskyt skalníku celokrajného - absence invazních druhů rostlin
S2B Pohyblivé sutě	zachování ekosystému pohyblivých sutí, bez přítomnosti invazních druhů rostlin	- rozloha ekosystému min. 0,4 ha - absence invazních druhů rostlin
T3.1 Skalní vegetace s kostřavou sivou	zachování a obnova ekosystému s typickými druhy rostlin, bez výskytu invazních druhů a se zastoupením roztroušených křovin a soliterních dřevin	- minimální rozloha 1,3 ha (včetně přechodových společenstev) - výskyt druhů česnek šerý horský, mochna písečná, koniklec luční český, tařice skalní Arduinova - pokryvnost dřevin max 15 % - absence invazních druhů rostlin
T3.2 Pěchavové trávníky	zachování ekosystému s typickými druhy rostlin, bez výskytu invazních druhů	- minimální rozloha 0,02 ha - výskyt druhů pěchava vápnomilná, česnek šerý horský, mochna písečná, ostřice nízká - pokryvnost dřevin do max. 15 % - absence invazních druhů rostlin
T3.5B Acidofilní suché trávníky	zachování ekosystému s typickými druhy rostlin, bez výskytu invazních druhů a se zastoupením roztroušených křovin a soliterních dřevin	- rozloha 0,7 ha - výskyt druhů ovsík luční, koniklec luční český, rozrazil klasnatý - pokryvnost dřevin max. 10 % - absence invazních druhů rostlin
T3.3D Úzkolisté suché trávníky	zachování a obnova ekosystému s teplomilnými druhy rostlin, bez výskytu invazních druhů a se zastoupením roztroušených křovin a soliterních dřevin	- rozloha ekosystému min. 0,2 ha včetně obnovených ploch a přechodových společenstev - výskyt druhů koniklec luční český a kavyl Ivanův - pokryvnost dřevin max. 15 % - absence invazních druhů rostlin

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
práštěvník kostivalový (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	Zachování vhodného biotopu pro výskyt druhu, tj. zachování přírodě blízkého stavu lesostepních ekosystémů s výskytem otevřených stanovišť.	- stabilní, opakující se výskyt
ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	Zachování přírodě blízkého koryta a břehů Berounky jako hnízdního a potravního zdroje.	- stabilní, opakující se výskyt v době hnízdění
lejsek bělokrký (<i>Ficedula albicollis</i>)	Zachování vhodného biotopu pro výskyt druhu, tj. zachování přírodě blízkého stavu lesních ekosystémů s výskytem doupných stromů.	- stabilní, opakující se výskyt v době hnízdění
strakapoud prostřední (<i>Dendrocopos medius</i>)	Zachování vhodného biotopu pro výskyt druhu, tj. zachování přírodě blízkého stavu lesních ekosystémů s výskytem doupných stromů.	- stabilní, opakující se výskyt v době hnízdění
výr velký (<i>Bubo bubo</i>)	Zachování přírodě blízkého stavu lesních ekosystémů s podrostem. Přítomnost druhu v PR	- stabilní, opakující se výskyt v době hnízdění

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Území se rozkládá na levém břehu Berounky, mezi obcemi Křivoklát, Roztoky a Častonice. V území převládají prudké suťovité svahy, pouze ve východní části jsou plochy mírnějších svahů s pokryvem lesních porostů, křovin a především pastvin.

Nadmořská výška se pohybuje od 239 m do 404 m. Klimatická oblast je MT11 – mírně teplá (Quitt 1971). Území spadá do bioregionu 1.19 Křivoklátského (Culek 2013) a do geomorfologické jednotky VA3- Křivoklátská vrchovina., podcelku Zbirožská vrchovina (Demek 2006).

Geologické podloží jihovýchodní části území tvoří andezity a andezitové tufy. Hřeben svahu na severozápadním okraji území je tvořen neoproterozoickými břidlicemi a drobami. JZ orientované svahy jsou utvářeny horninami se skluzovými závalky. V severozápadním cípu rezervace jsou dva významnější prostupy kambrických ryolitů. V území se vyskytují kamenné suty a mělké štěrkovité půdy. Hlubší vysychavé půdy se nacházejí na horní stepi (Vorel 2012). Stromové patro je zastoupeno především dubem (*Quercus* sp. div.), habrem obecným (*Carpinus betulus*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*), borovicí lesní (*Pinus sylvestris*), z výsadeb pochází nepůvodní borovice černá (*Pinus nigra*), modřín opadavý (*Larix decidua*) a trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*).

V území se vyskytují porosty vysokých křovin odpovídající as. *Pruno spinosae-Ligustretum vulgaris*. Vyskytují se jak v samostatných společenstvech, tak v mozaice s ostatními společenstvy. Křoviny v příkrých svazích nad řekou jsou velmi pravděpodobně přirozeného původu (místy výskyt skalníku celokrajného), křoviny na obvodu pastviny (na horní stepi) vznikly sukcesí sekundárního bezlesí. Z keřů se zde vyskytují např. trnka obecná (*Prunus spinosa*), růže (*Rosa* sp. div.), řešetlák počistivý (*Rhamnus catharticus*), svída krvavá (*Cornus sanguinea*), brslen evropský (*Euonymus europaeus*), místy i skalník celokrajný (*Cotoneaster integerrimus*) a jeřáb chlumní (*Sorbus collina*), a keřovité formy stromů (javor babyka, třešeň ptačí). Ve svahu nad řekou přežívá několik exemplářů jalovce obecného (*Juniperus communis*). V bylinném patře rostou např. svízel přítula (*Galium aparine*), kuklík městský (*Geum urbanum*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), hluchavka skvrnitá (*Lamium maculatum*), řeřišničník písečný (*Arabidopsis arenosa*), zvonek kopřivolistý (*Campanula trachelium*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*) či tolita lékařská (*Vincetoxicum hirundinaria*). Místy výskyt akátu trnitého (*Robinia pseudoacacia*).

Botanicky nejceněnější jsou otevřené plochy tzv. „horní step“ (svah s V až J expozicí, ukloněný od řeky Berounky směrem k silnici Častonice-Křivoklát) a „dolní step“ (svah s JZ až Z expozicí nad řekou Berounekou). Vyskytují se zde jedny z nejzachovalejších xerothermních až semixerothermních společenstev na území CHKO Křivoklátsko Druhově bohaté společenstvo hercynské skalní vegetace s kostřavou sivou (sv. *Alyso-Festucion pallentis*) na výslunných skalách, skalních výchozech a římsách s tařicí skalní (*Aurinia saxatilis* subsp. *saxatilis*), kostřavou sivou (*Festuca pallens*), česnekem šerým horským (*Allium senescens* subsp. *montanum*), chrpou latnatou (*Centaurea stoebe*), mochnou písečnou (*Potentilla incana*) či koniklecem lučním českým (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*), dále mezofilní pěchavové trávníky as. *Saxifrago paniculatae-Seslerietum caeruleae* s dominancí pěchavy vápnomilné (*Sesleria caerulea*) na skalní hraně u dolní stepi s výskytem druhů skalníků celokrajných (*Cotoneaster integerrimus*), česnek šerý horský (*Allium senescens* subsp. *montanum*), kostřava sivá (*Festuca pallens*) a k. žlábkatá (*F. rupicola*), svízel sivý (*Galium glaucum*), kakost krvavý

(*Geranium sanguineum*), mochna písečná (*Potentilla incana*), kokořík vonný (*Polygonum odoratum*), sesel sivý (*Seseli osseum*) a pryšec chvojka (*Euphorbia cyparissias*). Na dolní stepi nalezneme teplomilné lemové společenstvo s třemdavou bílou as. *Geranio sanguinei-Dictamnietum albe*, kde roste např. kakost krvavý (*Geranium sanguineum*), pryšec chvojka (*Euphorbia cyparissias*), bělozářka liliovitá (*Anthericum liliago*), válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), tolita lékařská (*Vincetoxicum hirundinaria*) a kokořík vonný (*Polygonatum odoratum*). Ve východní části dolní stepi se dále nacházejí úzkolisté suché trávníky sv. *Festucion valesiacae* (zřejmě as. *Festuco rupicolae-Caricetum humilis*) s druhy mochna písečná (*Potentilla incana*), mateřídouška vejčitá (*Thymus pulegioides*), chrpa latnatá (*Centaurea stoebe*), dále pelyněk ladní (*Artemisia campestris*), ostřice nízká (*Carex humilis*), mařinka psi (*Asperula cynanchica*), pryšec chvojka (*Euphorbia cyparissias*), hvozdík kartouzek (*Dianthus carthusianorum*), ovsíř luční (*Helictotrichon pratense*) a smělek štíhlý (*Koeleria macrantha*), koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohémica*) a kavyl Ivanův (*Stipa pennata*).

Na horní stepi se nachází druhově bohaté společenstvo sv. *Koelerio-Phleion phleoidis* (as. *Potentillo heptaphyllae-Festucetum rupicolae*) s kostřavou žlábkatou (*Festuca rupicola*), ovsířem lučním (*Helictotrichon pratense*), smělkem štíhlým (*Koeleria macrantha*), mochnou písečnou (*Potentilla incana*), mateřídouškou vejčitou (*Thymus pulegioides*), mochnou jarní (*Potentilla verna*), koniklecem lučním českým (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohémica*), rozrazilem klasnatým (*Pseudolysimachion spicatum*), hvozdíkem kartouzkem (*Dianthus carthusianorum*) či diviznou knotovitou (*Verbascum lychnitis*). Zejména na horní stepi se vyskytuje hojně dutohlávka sobí (*Cladonia rangiferina*). Maloplošně se v rezervaci vyskytuje i vegetace písčin a mělkých půd třídy *Koelerio-Corynephoretea*. Najdeme ji na mělkých půdách, skalních hranách, svazích a v okolí skalních výchozů v mozaice s ostatními společenstvy ve svahu nad řekou a dále na horní stepi (zde často přistupují druhy as. *Potentillo heptaphyllae-Festucetum rupicolae*). Typická je přítomnost jarních efemerních druhů, např. pomněnka drobnokvětá (*Myosotis stricta*), plevel okoličnatý (*Holosteum umbelatum*), rozrazil Dilleniův (*Veronica dillenii*), rozrazil rolní (*Veronica arvensis*), huseníček rolní (*Arabidopsis thaliana*), kamejka rolní (*Buglossoides arvensis*), písečnice douškolistá (*Arenaria serpyllifolia*), osívka jarní (*Erophila verna*), z dalších druhů potom mochna jarní (*Potentilla verna*) či šťovík menší (*Rumex acetosella*), hvozdík kartouzek (*Dianthus carthusianorum*), mochna písečná (*Potentilla incana*), chrpa latnatá (*Centaurea stoebe*), pryšec chvojka (*Euphorbia cyparissias*), kostřava sivá (*Festuca pallens*), tomka vonná (*Anthoxanthum odoratum*), pelyněk ladní (*Artemisia campestris*), koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohémica*), rozchodník šestiřadý (*Sedum sexangulare*), mateřídouška vejčitá (*Thymus pulegioides*), jetel rolní (*Trifolium arvense*), hadinec obecný (*Echium vulgare*). Trávníky jsou potenciálně ohroženy expanzí trnovníku akátu.

Z dalších společenstev, která se vyskytují pouze maloplošně, v mozaice s ostatními stanovišti ve svahu nad řekou, je šterbinová vegetace kyselých skal (sv. *Asplenion septentrionalis*) se sleziníky (*Asplenion* sp. div.) a osladičem obecným. Dále vegetace suchých bylinných lemů (as. *Geranio sanguinei-Dictamnietum albae* a *Trifolio alpestris-Geraniatum sanguinei*) s třemdavou bílou a kakostem krvavým, dále např. pryšec chvojka (*Euphorbia cyparissias*), bělozářka liliovitá (*Anthericum liliago*), válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), tolita lékařská (*Vincetoxicum hirundinaria*) a kokořík vonný (*Polygonatum odoratum*). Z významných druhů je nutné upozornit na výskyt česneku tuhého (*Allium strictum*), který má v CHKO pouze 2 lokality (PP Trubínský vrch a zde v PR Na Babě), jetele žíhaného (*Trifolium striatum*) na horní stepi a mordovky písečné (*Phelipanche arenaria*) na dolní stepi (Salvia o. s. 2011).

V území je velmi chudě vyvinutá flóra epifytických lišejníků. Silně patrný je dopad znečištění ovzduší z minulosti i v současnosti. Nalezneme zde v zásadě jen hrstku běžných druhů. Jedinou

výjimku tvoří mikrorefugium na úpatí skalního masivu v jižní polovině MCHÚ, kde na několika stromech přežily velmi slabé populace několika vzácnějších lišejníků (*Acrocordia gemmata*, *Bacidia rubella*, *Phaeophyscia endophaenicea*). Tyto druhy zde rostou na starších dubech a buku přímo na úpatí skal, kde se udržuje větší vzdušná vlhkost. V porovnání s epifytickými druhy je v rezervaci bohatě vyvinutá flóra skalních lišejníků. Nalezneme zde přechod od tvrdých silikátových hornin až k obohaceným silikátovým skalám, které jsou druhově pestřejší a hostí vzácnější druhy (Malíček 2011).

Z hlediska malakozoologie je větší část plochy rezervace tvořená proterozoickými břidlicemi a droby na měkkýše poměrně chudá. Pouze andezitová stanoviště v jihovýchodní části jsou malakologicky významná (Podroužková, 2019). Recentní průzkum prokázal ze zajímavých druhů žitovku obilnou (*Granaria frumentum*) a zrnovku třízubou (*Pupilla triplicata*). Stepní plochy, zejména střídající se zarostlé a nezarostlé části přispívají k vyšší druhové biodiverzitě brouků, zejména pak svědčí mandelinkovitým a nosatcovitým (Zýka 2022). Z nejčinnějších recentně prokázaných druhů brouků lze uvést krasce *Coraebus undatus*, mandelinku *Cryptocephalus pygmaeus* a nosatce *Trachyploeus spinimanus* (Zýka 2022). Z fauny motýlů lze uvést otakárka ovocného (*Iphiclide podalirius*), otakárka fenyklového (*Papilio machaon*) a předmět ochrany EVL přástevníka kostivalového (*Callimorpha quadripunctaria*).

Výskyt obojživelníků významně ovlivňuje řeka Berounka a její břehy. Stanoviště slouží jako rozmnožiště, zdroje potravy a úkrytu. Další zajímavou lokalitou je jihozápadní část PR tvořená ekotonem lesa a otevřené krajiny (Remar 2020). Celkem bylo potvrzeno 5 druhů obojživelníků, oproti historickým záznamům nebyla prokázána přítomnost ropuchy zelené (*Bufo viridis*). Na území rezervace se aktuálně vyskytuje také 6 druhů plazů. Pro užovku obojkovou (*Natrix natrix*) a podplamatou (*N. tessellata*) jsou především významná stanoviště kolem řeky, naproti tomu skalnaté svahy nad řekou poskytují vhodné biotopy pro slepýše křehkého (*Anguis fragilis*), ještěrku zelenou (*Lacerta viridis*) a obecnou (*L. agilis*) a užovku hladkou (*Coronella austriaca*) (Remar 2019). Území rezervace s jižně orientovanými svahy a údolní nivou Berounky je významné také pro ptáky a savce. Z ptáků se zde vyskytuje např. ledňáček říční (*Alcedo atthis*), lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*), strakapoud prostřední (*Dendrocytes medius*) a výr velký (*Bubo bubo*) (podrobněji viz kap. 2.1.2). Řeka Berounka a pobřežní porosty jsou také významným stanovištěm bobra evropského (*Castor fiber*) a vydry říční (*Lutra lutra*).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin, lišejníků, hub a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Cévnaté rostliny			
bělozářka liliovitá (<i>Anthericum liliago</i>)	O	NT	Výskyt zejména v biotopu skalní vegetace s košťavou sivou, na vrcholových stepích celkem hojná, jinak ojediněle.
česnek tuhý (<i>Allium strictum</i>)	SO	EN	Ve spodní části dolní stepi (nad Berounkou) zejména v biotopu – úzkolisté suché trávníky. Roztroušeně, vitalita dobrá.
dřišťál obecný (<i>Berberis vulgaris</i>)		NT	Roztroušeně po celém svahu v nízkých i vysokých křovinách, skalních trávnících.
jalovec obecný (<i>Juniperus communis</i>)	-	NT	Vzácně v prudkém svahu nad Berounkou. Do deseti exemplářů.
jestřábník bledý (<i>Hieracium schmidtii</i>)		NT	Roste na skalách a skalních srázech ve skalních trávnících a nízkých xerofilních křovinách.
jetel žíhaný (<i>Trifolium striatum</i>)	-	EN	Na horní pleši v biotopu acidofilní suché trávníky, v počtu jedinců.

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
chlupáček chocholičnatý (<i>Pilosella cymosa</i>)		NT	V teplomilných doubravách, ve skalních trávnících.
chrpa chlumní (<i>Centaurea triumfetti</i>)	O	NT	Zejména skalní vegetace s kostřavou sivou. Na vrcholových stepích celkem hojná, jinak ojediněle, vitalita průměrná.
kakost krvavý (<i>Geranium sanguineum</i>)		NT	Roste ve skalních trávnících, nízkých xerofilních křovinách a v lemech teplomilných doubrav.
kavyl Ivanův (<i>Stipa pennata</i>)	O	NT	Roztroušeně na vrcholové stepi nad Berounkou, zejména v biotopu úzkolisté suché trávníky.
koniklec luční český (<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>bohémica</i>)	SO	VU	Roztroušený až hojný výskyt v biotopu skalní vegetace s kostřavou sivou a acidofilní suché trávníky (na spodní a vrchní pleši), vitalita dobrá, populace čítala v roce 2021 cca 2 300 kvetoucích jedinců. .
konopice širolistá (<i>Galeopsis ladanum</i>)		NT	Suťové pole zhrba uprostřed PR, osypy na úpatí kopců.
křivátec rolní (<i>Gagea villosa</i>)	-	VU	Ve vrcholové pleši, kvetoucí jedinci vzácně. Sterilní mohou být přehlíženi.
mochna písečná (<i>Potentilla incana</i>)		NT	Roste na obou pleších, v pěchavových trávnících, na skalkách a skalních výchozech v nízkých xerofilních křovinách.
mordovka písečná (<i>Phelipanche arenaria</i>)		EN	Velmi vzácně na „spodní“ pleši“ (nad řekou). Některé roky se neobjeví vůbec, poslední záznam 2020 (závisí na množství srážek).
neřesek výběžkatý (<i>Jovibarba globifera</i>)	-	NT	Roste na skalkách. Roztroušeně.
ostřice nízká (<i>Carex humilis</i>)		NT	V trávnících na horní a dolní stepi, v porostech nízkých xerofilních křovin. Roztroušeně.
rozrazil časný (<i>Veronica praecox</i>)		NT	Na horní pleši v acidofilní vegetaci efemér a sukulentů.
skalník celokrajný (<i>Cotoneaster integerrimus</i>)		NT	Místy tvoří drobné porosty, ale i jednotlivé, roztroušené keře. Osidluje skály, skalní výchozy a příkré kamenité stráně, zejména v horní polovině svahu.
svízel sivý (<i>Galium glaucum</i>)		NT	Roste v trávnících, na skalách a skalních výchozech, v nízkých xerofilních křovinách.
tařice skalní Arduinova (<i>Aurinia saxatilis</i> subsp. <i>arduini</i>)	O	NT	Roste na skalnatých podkladech v biotopu skalní vegetace s kostřavou sivou, roztroušeně.
tařinka horská (<i>Alyssum montanum</i>)	-	NT	V biotopu skalní vegetace s kostřavou sivou, vzácně.
tis červený (<i>Taxus baccata</i>)	SO	VU	Při průzkumu v roce 2024 nalezen vzrostlý exemplář při východní hranici PR.
třemdava bílá (<i>Dictamnus albus</i>)	O	NT	Pod vrcholovou stepí nad řekou v biotopu skalní vegetace s kostřavou sivou, roztroušeně i jinde ve svahu nad řekou, vitalita dobrá.
třešeň křovitá (<i>Prunus fruticosa</i>)	-	EN	V mozaice biotopů západně od vrcholu Baba, poslední nález v roce 2007, aktuální výskyt nelze vyloučit.
Lišejníky			
dutohlávka sobí (<i>Cladonia rangiferina</i>)	-	NT	Sušší otevřená stanoviště (teplomilná doubrava, acidofilní vegetace efemér a sukulentů).
<i>Acrocordia gemmata</i>	-	EN	Na dubu zimním
<i>Bacidia arceutina</i>	-	EN	Vzácně se vyskytuje na úpatí vyvěřelé polostinné skály v centrálním skalním komplexu (Malíček 2011).

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
<i>Bacidia rubella</i>	-	VU	Na dubu zimním (Malíček 2011)
vousatec hnědý (<i>Bryoria fuscescens</i>)	-	VU	Na dubu zimním (Malíček 2011)
<i>Caloplaca viridirufa</i>	-	VU	Obohacená silikátová skála (Malíček 2011)
<i>Caloplaca cerinella</i>	-	VU	Na bezu černém (Malíček 2011)
<i>Caloplaca oxfordensis</i>	-	VU	Silikátová (vyvřelá) skála (Malíček 2011)
<i>Cladonia ciliata</i> var. <i>tenuis</i>	-	VU	Kyselá půda. (Malíček 2011)
<i>Cladonia glauca</i>	-	VU	Kyselá půda. (Malíček 2011)
<i>Diplotomma canescens</i>	-	EN	V rezervaci byla nalezena na dvou mikrolokalitách při víceméně zastíněných bázích větších skal (Malíček 2011).
<i>Endocarpon psorodeum</i>	-	EN	V menších populacích na několika místech při bázích zastíněných až slunných skal podél řeky (Malíček 2011).
terčovka svraštělá (<i>Flavoparmelia caperata</i>)	-	EN	Polostinná, vyvřelá skála (Malíček 2011)
<i>Hyperphyscia adglutinata</i>	-	EN	V relativně bohaté populaci na stinné skále u řeky při Z okraji PR (Malíček 2011)
<i>Imshaugian aleurites</i>	-	VU	Na borovici lesní (Malíček 2011)
<i>Lecidea nylanderii</i>	-	VU	Na tlejícím dřevě dubu zimního (Malíček 2011)
<i>Phaeophyscia andophaenicea</i>	-	EN	Na buku lesním (Malíček 2011)
<i>Phaeophyscia chloantha</i>	-	EN	Stinná silikátová (vyvřelá) skála (Malíček 2011)
<i>Pycnothelia papillaria</i>	-	VU	V rezervaci roste velmi vzácně na jediné lokalitě ve střední části MZCHÚ (Malíček 2011).
<i>Rhizocarpon viridiatrum</i>	-	VU	Silikátová (vyvřelá) skála (Malíček 2011)
<i>Rimularia furvella</i>	-	VU	Silikátová (vyvřelá) skála (Malíček 2011)
<i>Usnea</i> cf. <i>scabrata</i>	-	CR	Na dubu zimním (Malíček 2011)
<i>Verrucaria</i> cf. <i>hydrela</i>	-	VU	Vlhký silikátový kámen v periodickém potoce (Malíček 2011)
Houby			
káčovka ploská (<i>Biscogniauxia simplicior</i>)	KO	EN	V západní části území u Glorietu v mozaice biotopů (Zíbarová 2005, terénní pozorování)
Živočichové			
Motýli			
otakárek ovocný (<i>Iphiclides podalirius</i>)	O	NT	Skalní stepi a lesostepi z jižní expozicí, běžný výskyt, v PR 2017–2023.
otakárek fenýklový (<i>Papilio machaon</i>)	O	-	Travnaté a stepní lokality, běžný výskyt, v PR 2016–2023.
zelenáček trnkový (<i>Rhagades pruni</i>)	-	EN	Lesostepi zarostlé trnkami, výskyt v PR 2023.
Brouci			
krasec <i>Coraebus undatus</i>	-	EN	Velmi vzácný, dubové lesy, výskyt vrchol Baba 2019.
majka svraštělá (<i>Meloe rugosus</i>)	O	NT	Hnízda samotářských včel, vzácný máločetný, výskyt, 2022.
nosatec <i>Trachyploeus heymesi</i>	-	CR	Velmi vzácný relikv, glaciálních a postglaciálních stepí, suché trávníky, vrchol Baba, výskyt 2021.
prskavec menší (<i>Brachinus expulso</i>)	O	-	Hojný, otevřená stanoviště, slunné stráně, výskyt v PR 2016, 2022.
prskavec větší (<i>Brachinus crepitans</i>)	O	-	Hojný, otevřená stanoviště, slunné stráně, výskyt v PR 2022.
<i>Phyllotreta christinae</i>	-	EN	Vzácný mandelinkovitý brouk, výskyt 2022

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)	O	VU	Vzácnější, místy hojný, území PR s výskytem dubu a jiných list. Výskyt 2019, 2020.
svižník polní (<i>Cicindela campestris</i>)	O	-	Otevřená a xerothermní stanoviště, běžný, výskyt 2022.
zlatohlávek tmavý (<i>Oxythyrea funesta</i>)	O	-	Hojný, otevřená stanoviště, výskyt v PR 2020, 2022.
Obojživelníci			
mllok skvrnitý (<i>Salamandra salamandra</i>)	SO	VU	Skalnatá lesním porostem a keři zarostlá stanoviště podél řeky Berounky, nález v r. 2020.
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	O	VU	Lesním porostem a keři zarostlá stanoviště nad řekou, reprodukce Berounka, velmi hojný druh, nález r. 2020.
skokan skřehotavý (<i>Pelophylax ridibundus</i>)	KO	NT	Řeka Berounka a levý břeh (hranice a ochranné pásmo PR), reprodukce řeka, velmi hojný, nálezy 2012, 2020.
skokan štihlý (<i>Rana dalmatina</i>)	SO	NT	Zalesněná a otevřená stanoviště na levém břehu Berounky, reprodukce Berounka, běžný méně četný druh, nález 2020, 2021.
Plazi			
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	SO	VU	Skalnatý svah a vrcholové partie PR, hojný, nálezy 2018, 2019.
ještěrka zelená (<i>Lacerta viridis</i>)	KO	EN	Celé území PR, preference – skalnaté svahy nad řekou a vrcholové partie PR, velmi hojný, četné nálezy 2012–2023.
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	SO	NT	Skalnatý svah nad řekou, hojný druh, nálezy 2012, 2020, 2023.
užovka hladká (<i>Coronella austriaca</i>)	SO	VU	Skalnatý svah nad řekou, méně hojný druh, nálezy 2012, 2019, 2020.
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	O	NT	Zalesněná a otevřená stanoviště na levém břehu Berounky, reprodukce a loviště Berounka, hojný druh, nálezy 2019, 2023.
užovka podplamatá (<i>Natrix tessellata</i>)	KO	EN	Zalesněná a otevřená stanoviště na levém břehu Berounky, reprodukce a loviště Berounka, velmi hojný druh, četné nálezy 2019–2023.
Ptáci			
dudek chocholatý (<i>Upupa epops</i>)	SO	EN	Ojedinelý výskyt na tahu, nehnízdící, nález 2020 na vrcholu Baby.
holub doupnák (<i>Columba oenas</i>)	SO	VU	Staré smíšené a listnaté lesy s doupnými stromy, v PR v závislosti na výskytu doupných stromů, výskyt stabilní, tažný, pravidelné hnízdění 1–3 párů, nálezy 2019, 2022.
jestřáb lesní (<i>Accipiter gentilis</i>)	O	VU	Lesy a otevřená krajina, ojedinělý výskyt v r. 2015, hnízdění možné.
krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>)	SO	VU	Lesy a otevřená krajina, výskyt v hnízdní době, možné hnízdění, nálezy 2012, 2019–2023.
krkavec velký (<i>Corvus corax</i>)	O	-	Lesy i otevřená krajina, v posledním desetiletí početní nárůst, v PR výskyt v hnízdní době, běžný druh, možné hnízdění, nálezy 2012–2023.
krutihlav obecný (<i>Jynx torquilla</i>)	SO	VU	Světlé lesy se skalnatými útvary, otevřená krajina, v PR se váže na doupné stromy, tažný, hnízdění 1–2 párů, nálezy 2019, 2020.
ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	SO	VU	Řeka Berounka s břehovými stanovišti, časté potravní zálety, hnízdění 1 páru možné, spíše však mimo PR, nálezy 2012–2020.

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
lejssek bělokrký (<i>Ficedula albicollis</i>)	-	NT	Listnaté a smíšené lesy s dostatkem doupných stromů, tažný, prokázané hnízdění min. 10 párů, nálezy 2022.
lejssek šedý (<i>Muscicapa striata</i>)	O	-	Listnaté a smíšené lesy s dostatkem doupných stromů, pravděpodobné hnízdění 2–3 párů, nálezy 2019, 2020.
morčák velký (<i>Mergus merganser</i>)	KO	CR	Pravidelné zimování v OP PR na Berounce (desítky jedinců), výskyt v hnízdní době, možné hnízdění jednotek párů, nálezy 2012–2023.
orel mořský (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	KO	CR	V PR ojedinělý výskyt, spíše potravní zálety, nálezy 2012, 2017, 2021.
strakapoud prostřední (<i>Dendrocoptes medius</i>)	O	VU	Souvislé a rozvolněné listnaté a smíšené lesy s doupnými stromy, možné hnízdění 2–4 párů, chybějí recentní nálezy, pozorování 2012, 2015.
ťuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>)	O	NT	Otevřená krajina s keřovými porosty, tažný, možné hnízdění 3–6 párů, nálezy 2012, 2020–2023.
výr velký (<i>Bubo bubo</i>)	O	EN	Souvislé lesní komplexy se skalními výstupy, potravní zálety, možné hnízdění 1 páru, nálezy 2015, 2020, 2022.
Savci			
bobr evropský (<i>Castor fiber</i>)	SO	-	Ochranné pásmo PR, zejména Berounka a její levý břeh, požerky ojedinělé, migrační trasa, výskyt 2020–2022.
veverka obecná (<i>Sciurus vulgaris</i>)	O	-	Stromové patro, preference listnatých porostů s doupnými stromy, běžný druh, v PR téměř po celé ploše, záznam 2018.
vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	SO	NT	Ochranné pásmo rezervace – řeka Berounka, oba břehy možné úkryty, migrační koridor, výskyt 2018–22.

* podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. v platném znění: KO – kriticky ohrožený, SO – silně ohrožený, O – ohrožený.

** podle červených seznamů:

Cévnaté rostliny, lišejníky, houby, bezobratlí, obratlovci: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený; podle Grulich & Chobot (2017), Liška & Palice (2010), Holec & Beran (2006), Hejda et al. (2017), Chobot & Němec (2017)

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Letní přísušky v kombinaci spolu s vysokými teploty mají vliv na větší úhyn semenáčků v lesních ekosystémech.

b) biotické disturbanční činitele

Rozrývání nelesních ekosystémů černou zvěří.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

První snahy o ochranu území jsou podle ústních sdělení z období poloviny 20. stol. a písemný návrh na vyhlášení chráněného území je z roku 1962. Jako botanicky zajímavá je lokalita popisována již před tímto datem. Návrh byl akceptován teprve v roce 1984, kdy bylo území vyhlášeno státní přírodní rezervací. Rezervace je též zařazena do EVL Na Babě (2013) a PO Křivoklátsko (2004).

b) lesní hospodářství

Skalnaté stráně, které tvoří většinu plochy lesní půdy v rezervaci, nebyly v minulosti významně ovlivněny lidskou činností. Pro svou nepřístupnost a malou pokrývnost vegetace nedocházelo k plošné těžbě dřeva ani k nadměrné pastvě. Původní lesní porosty v příznivějších stanovištních podmínkách byly přeměněny na přelomu 19. a 20. století výsadbou borovice lesní, ale především borovice černé, trnovníku akátu a modřínu. V současné době jsou porosty zařazeny v kategorii lesů ochranných a nejsou intenzivně obhospodařovány.

c) zemědělské hospodaření

Není zcela zřejmé, od které doby jsou současné nelesní pozemky zařazené v chráněném území využívány jako zemědělská půda. V mapě stabilního katastru z roku 1840 jsou plochy již vedeny jako zemědělská půda. Způsob využití byl určen úrodností a potřebami vlastníků. Vrcholová část kopce s mělkou, suchou a skeletovitou půdou byla využívána jako pastvina a plochy s úrodnější půdou jako louky nebo orná půda. V rámci kolektivního hospodaření jednotného zemědělského družstva Častonice byly plochy ještě v šedesátých letech minulého století obhospodařovány jako louky. Po začlenění pozemků do státního statku Křivoklát s nástupem intenzifikace zemědělské výroby bylo od hospodaření ustoupeno. Od roku 2004 je smluvně zajišťována extenzivní pastva pozemků. Intenzita pastvy je upravována podle stavu porostů na pasených plochách.

d) myslivost

Přírodní rezervace je součástí uznané společenstevní honitby Křivoklát o výměře 690 ha, jejímž držitelem je HS Křivoklát. Uživatelem honitby je MS Eustach Křivoklát. V území se nevyskytují žádná myslivecká zařízení. Ze spárkaté zvěře se na ploše chráněného území vyskytuje stabilně zvěř srnce obecného a prasete divokého. Škody srnčí zvěři jsou především okusem dřevin, okus je pomístný. Prase divoké škodí především rytím a příležitostnou predací bezobratlých a drobných obratlovců. Na živočišné předměty ochrany ptačí oblasti a EVL nemá srnčí zvěř zásadní vliv. U černé zvěře se jedná o vliv lokální, potenciálně rizikový u hnízd výra. Z ostatních druhů savců, kteří jsou zvěří, stojí za zmínku výskyt bobra evropského, vydry říční, jezevce lesního, lišky obecné, kuny lesní a kuny skalní.

e) rekreace a sport

Poblíž severozápadního okraje území prochází žlutě značená turistická stezka, ze které vychází odbočka do rezervace, kde je na skalní hraně vyhlídkové místo s přístřeškem nazývaným „Paraplíčko“. Na trase turistické cesty mezi hradem Křivoklát a základní školou Křivoklát je nainstalována přírodovědná naučná stezka, která je vytvořena dětmi základní školy Křivoklát. Vrcholová část kopce Baba se skalnatou pleší je oblíbenou vyhlídkou. Místo navštěvují především obyvatelé z blízkého okolí a chataři. Na vrchol nevede turisticky značená trasa a zřizovacím výnosem je vstup omezen pouze na značené cesty. V posledních deseti letech se návštěvnost na vrcholu Baby omezila mimo jiné také vybudováním pastevních ohrad. Pokles návštěvnosti dokládá zarůstání přístupové stezky.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

- Oblastní plán rozvoje pro přírodní lesní oblast č. 8 Křivoklátsko a Český kras (2020-2039)
- Lesní hospodářský plán pro LHC Křivoklát s platností od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2024
- Územní systém ekologické stability: PR leží v nadregionálním biocentru 23 Týřov-Křivoklát, vymezeném MŽP a potvrzeném platnými ZÚR Středočeského kraje. Zároveň je území PR spolu s lesními porosty navazujícími proti toku Rakovnického potoka zahrnuto do lokálního biocentra Na Babě o výměře cca 30 ha. Lokální biocentrum je vymezeno v koncepční vrstvě ÚSES Správy CHKO Křivoklátsko.
- Nařízení vlády č. 684 ze dne 8. 12. 2004, kterým se vymezuje Ptačí oblast Křivoklátsko
- Nařízení vlády č. 208 ze dne 25. 4. 2012 o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit zařazených do evropského seznamu
- Nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit
- Plán péče o chráněnou krajinnou oblast Křivoklátsko na období 2017–2026
- Souhrn doporučených opatření pro EVL Na Babě, schválený MŽP v roce 2015
- Výjimka 1483/2009 výjimka ke studiu hmyzu vydala vláda ČR
- Výjimka 1473/2009 výjimka k výzkumu území vydala vláda ČR

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	8-Křivoklátsko a Český kras
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHP Křivoklát
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	19,52
Období platnosti LHP (LHO)	2015 – 2024
Organizace lesního hospodářství	Lesy České republiky s.p. – Lesní správa Křivoklát

Přírodní lesní oblast	8-Křivoklátsko a Český kras
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHO Rakovník, ZO Křivoklát
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	1,96
Období platnosti LHP (LHO)	2015–2024
Organizace lesního hospodářství	Odbornou správu vykonávají Lesy České republiky s.p. – Lesní správa Křivoklát

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
0Z	Reliktní bor	BO 9, HB 1, DB	3,35	14,1
1J	Habrová javorína	DB 3, LP 2, JV 2, HB 2, BRK	0,07	0,3
1K	Kyselá doubrava	DB 9, HB 1	0,22	0,9
1Z	Zakrslá doubrava	DB 9, HB 1	11,43	48,3
2A	Javorobuková doubrava	DB 5, LP 2, BK 1, JV 1, HB 1	2,77	11,7
2Z	Zakrslá buková doubrava	DB 7, BK 3	1,78	7,5

3J	Lipová javorína	BK 4, LP3, JV2, JD1, JL	1,72	7,3
nezastoupeno	bezlesí	DB 7, BK 2, HB 1, BO	2,34	9,9
Celkem			23,68	100 %

Poznámka: Výměry jsou určeny v ArcGis pomocí Calculator Geometry, přirozená dřevinná skladba je uvedena podle Průši (1986). Plocha je včetně vymezených bezlesí.

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Skalní masiv, který tvoří zásadní část rezervace je tvořeny v západní části břidlicemi a drobami a horninami se skluzovými závalky, v jihovýchodní části andezity. V jihozápadní části je nápadný skalní výstup, tvořený ryolitem, místně nazývaný „Špičatka“. Pro potřeby plánu péče není nutné vylišovat skalní útvary jako dílčí objekty.

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Plocha trvalých travních porostů a ostatní plocha o souhrnné výměře 2,46 ha je obhospodařována pastvou a sečí. Po spontánním zarůstání ploch křovinami bylo na části provedeno vyřezání dřevin a pastvou obnoven travní porost. Vrcholová část pastviny je oddělena od ostatní pasené plochy tak, aby bylo možné pastvu na mělké půdě s nižší pokryvností rostlin podle potřeby omezit.

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	L3.1 Hercynské dubohabřiny		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
rozloha min. 2,1 ha	Rozloha tohoto společenstva je současně 2,1 ha. Expanze tohoto společenstva na extrémnější stanoviště se nepředpokládá, ale není zřejmé, zda právě toto společenstvo časem nenahradí místa současně osídlená nepůvodními a invazními druhy dřevin.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	

Přirozená dřevinná skladba	Skladba tohoto biotopu není plně přirozená. Vyskytují se zde hlavní dřeviny tohoto biotopu – dub a habr, pomístně však i modřín a borovice černá. Pomístně je podíl borovice lesní v PDS vyšší než by odpovídalo modelům o PDS dle SLT.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
absence invazních druhů	Invazní druhy se v tomto společenstvu pomístně vyskytují. Jedná se především o trnovník akát.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L4 Suťové lesy	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha min. 3,9 ha	Současná rozloha je 3,9 ha. Expanze tohoto společenstva na extrémnější stanoviště se nepředpokládá, ale není zřejmé, zda právě toto společenstvo časem nenahradí místa současně osídlená nepůvodními a invazními druhy dřevin.	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvalý
vývojové fáze ekosystému	Suťové lesy se vyskytují především ve svazích nad Berounkou. Kvůli složité konfiguraci terénu se zde nehopodaří, vývojové fáze dřevin jsou přítomny.	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvalý
absence invazních druhů	Pomístně se do tohoto společenstva dostává trnovník akát.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L5.1 Květnaté bučiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha min. 1,4 ha	Současná rozloha je 1,4 ha. Rozšíření, ani zmenšení rozlohy se nepředpokládá.	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvalý
vývojové fáze ekosystému	Stopy po těžbě dřeva tu jsou, avšak hospodaření je spíše extenzivní. Nedávno (v minulém decenniu) uschlé stromy zůstávají na místě a v prosvětlených mezerách se pod nimi začínají sporadicky objevovat nové semenáčky.	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvalý
absence invazních druhů	V tomto společenstvu invazní druhy přítomny nejsou.	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L6.5B Acidofilní teplomilné doubravy	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému min. 7,4 ha	Současná rozloha je 7,4 ha. Je možné, že po odstranění trnovníku akátu se toto společenstvo rozšíří. Vzhledem k množství přírodních společenstev přítomných v rezervaci však není jisté které z nich by eventuálně uvolněnou niku mohlo zaplnit.	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvalý
vývojové fáze ekosystému	V tomto společenstvu se nehopodaří, vývojové fáze jsou přítomny.	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvalý

přirozená dřevinná skladba	Kromě dřevin přirozené dřevinné skladby je zde pomístně přítomen trnovník akát, jeho celkové zastoupení je až 20%. Pokud by zde trnovník akát nebyl, přirozená dřevinná skladba by se blížila modelovým předpokladům.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
absence invazních druhů	Je zde přítomen a pomístně se zde šíří trnovník akát. V severní části u Glorietu je přítomno několik jedinců škumpy. Jak proti akátu, tak i škumpě bylo během posledního decennia zasahováno, ale podíl zejména trnovníku akátu v rezervaci je stále relativně vysoký (cca až 20 %).	
	stav:	špatný
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L7.1 Suché acidofilní doubravy	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému min. 1,4 ha	Současná rozloha je 1,4 ha. Rozšíření, ani zmenšení rozlohy se nepředpokládá.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
vývojové fáze ekosystému	Vývojové fáze včetně mrtvého dřeva jsou v tomto společenstvu přítomny.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
přirozená dřevinná skladba	V tomto společenstvu je oproti modelové dřevinné skladbě vyšší zastoupení borovice jak lesní, tak v menší míře nepůvodní černé. Kvůli přísuškům posledního decennia část borovic odumřela a je přítomna ve formě mrtvé dřevní hmoty. Tím se dřevinná skladba tohoto společenstva posunula blíže k přirozené. Také je zde pomístně přimíšen trnovník akát.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
absence invazních druhů	Je zde přimíšen trnovník akát a přítomna borovice černá, ta se na rozdíl od akátu nechová invazivně.	
	stav:	špatný
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	K4A Nízké xerofilní křoviny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha min. 0,4 ha	Toto společenstvo osidluje nejextrémnější niky primárního bezlesí, vyskytuje se v mozaice s ostatními společenstvy. Současná rozloha je přibližně 0,4 ha. Vzhledem k stanovišti, kde se vyskytuje, není předpokládáno snižování rozlohy.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost skalníku celokrajného	Skalník celokrajný je určujícím druhem společenstva. Vzhledem k mozaikovitosti výskytu a nepřístupnosti svahu se neurčují procenta zastoupení skalníku ve vegetaci. Místy je okusován zvěří.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
absence invazních druhů rostlin	Na území rezervace a v jejím okolí se vyskytuje nepůvodní trnovník akát, který se potenciálně může šířit i do nízkých xerofilních křovin. Zatím to není pozorováno.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	S2.B Pohyblivé sutě
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
zachování rozlohy ekosystému 0,4 ha	Ekosystém je v současné době bez jakýchkoli lidských vlivů, podléhá pouze přirozené sukcesi. Výhledově by mohlo sukcesi docházet k zazemnění/stabilizaci některých částí a šíření jiných společenstev.
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý
absence invazních druhů rostlin	Vzhledem k přítomnosti trnovníku akátu v rezervaci a jejím okolí nelze zcela vyloučit možnost jeho šíření. Zatím není v tomto ekosystému pozorován.
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý

ekosystém:	T3.1 Skalní vegetace s košťavou sivou
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
rozloha ekosystému min. 1,3 ha (včetně přechodových společenstev)	Současná rozloha ekosystému je přibližně 0,68 ha. Část je v mozaice s ostatními biotopy, část se nachází na dolní pleši. V roce 2022 a 2023 došlo na dolní stepi k vyřezání akátů na ploše přibližně 0,7 ha a předpokládá se, že dojde k alespoň částečné obnově ekosystému na této ploše. Zvýší se tak celková výměra.
	stav: zhoršený
	trend vývoje: zlepšující se
výskyt druhů česnek šerý horský, mochna písečná, koniklec luční český, tařice skalní Arduinova	Na kvalitu společenstva ukazuje přítomnost druhů česnek šerý horský, mochna písečná, koniklec luční český, tařice skalní Arduinova. Koniklec luční český byl v roce 2021 monitorován (2 300 kvetoucích rostlin). Vhodné by bylo monitoring cca po 5 letech zopakovat.
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý
pokryvnost dřevin max. 15 %	V ekosystému se vyskytují solitérní dřeviny či malé skupinky dřevin cennějších druhů (např. skalník celokrajný, dříšťál obecný), které je z hlediska druhové diverzity žádoucí v lokalitě zachovat. Vzhledem k extrémním podmínkám na stanovišti se tyto dřeviny šíří velmi pomalu a zatím nedosahují stanoveného indikátoru.
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý
absence invazních druhů rostlin	Problematickým druhem je trnovník akát, který je přítomný v rezervaci i v jejím okolí, a šířil se do okrajů cenných travních porostů. V předchozích letech již došlo k jeho redukci a dále se v ní bude pokračovat s cílem rozšířit plochu cenných travních porostů.
	stav: zhoršený
	trend vývoje: zlepšující se

ekosystém:	T3.2. Pěchavové trávníky
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
minimální rozloha 0,02 ha	Pěchavové trávníky se vyskytují na extrémním stanovišti, zatím nedochází k zarůstání dřevinami. Může docházet k přirozenému průniku druhů z okolních trávníků, které však výměru významně neovlivní.
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý
výskyt druhů pěchava vápnomilná, česnek šerý horský, mochna písečná, ostřice nízká	Pro společenstvo jsou typické pěchava vápnomilná, česnek šerý horský, mochna písečná, ostřice nízká.
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý

pokryvnost dřevin max. 15 %	V ekosystému se vyskytují solitérní dřeviny či malé skupinky dřevin cennějších druhů (např. skalník celokrajný, dřišťál obecný), které je z hlediska druhové diverzity žádoucí v lokalitě zachovat. Vzhledem k extrémním podmínkám na stanovišti se tyto dřeviny šíří velmi pomalu.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se
absence invazních druhů rostlin	Problematickým druhem je trnovník akát, který je přítomný v rezervaci i v jejím okolí. Potenciálně se může šířit i na extrémní stanoviště. Jeho průnik do tohoto ekosystému zatím nebyl pozorován.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T3.5B Acidofilní suché trávníky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému min. 0,7 ha	Ekosystém se vyskytuje na horní stepi. Začleněn je do něj maloplošný, v mozaice se vyskytující ekosystém T6.1B acidofilní vegetace jarních efemér.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
výskyt druhů ovsíř luční, koniklec luční český, rozrazil klasnatý	Pro ekosystém jsou typické druhy ovsíř luční, koniklec luční český, rozrazil klasnatý. Po předchozí likvidaci křovin (zejména trnky) na horní stepi dochází k postupnému šíření koniklece i do těchto ploch.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
pokryvnost dřevin max. 10 %	Místy se vyskytují dřeviny (zejména růže), které se uchytí v případě nespasení dobyt看 (nedosahují pokryvnosti 1 %). Pro zvýšení druhové diverzity lokality nejsou v omezeném množství na závadu, je však třeba jejich výskyt hlídat a růže průběžně odstraňovat.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se
absence invazních druhů rostlin	Problematickým druhem je trnovník akát, který je přítomný v rezervaci i v jejím okolí. Potenciálně se může šířit i na extrémní stanoviště. Jeho průnik do tohoto ekosystému zatím nebyl pozorován, případně byl v raném stadiu zlikvidován managementem.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T3.3D Úzkolisté suché trávníky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému min. 0,2 ha včetně obnovených ploch a přechodových společenstev	Ekosystém se vyskytuje na dolní stepi. Výřezem nežádoucích dřevin v roce 2022 a 2023 na cca 0,12 ha (zejména akátu) došlo k rozšíření plochy, kam se mohou úzkolisté trávníky šířit. Předpokládá se, že zaujmou alespoň část z obnovené plochy.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se
výskyt druhů koniklec luční český a kavyl Ivanův	Pro ekosystém jsou typické druhy koniklec luční český a kavyl Ivanův.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
pokryvnost dřevin max. 15 %	V ekosystému se vyskytují solitérní dřeviny či malé skupinky dřevin cennějších druhů (např. skalník celokrajný, dřišťál obecný), které je z hlediska druhové diverzity žádoucí v lokalitě zachovat (pokryvnost cca 5 % plochy). Vzhledem k extrémním podmínkám na stanovišti se tyto dřeviny šíří velmi pomalu.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se

absence invazních druhů rostlin	Problematickým druhem je trnovník akát, který je přítomný v rezervaci i v jejím okolí. Potenciálně se může šířit i na extrémní stanoviště. Jeho průnik do tohoto ekosystému zatím nebyl pozorován.	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvalý

B. druhy

druh:	přástevník kostivalový (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
stabilní, opakující se výskyt	V PR se vyskytují optimální biotopy – skalnaté lesostepi, osluněné křovinaté stráně, řídké teplomilné doubravy, niva řeky Berounky a jiná otevřená stanoviště s nektarodárnými (sadec, bodlák, pcháček, starček aj.) a hostitelskými rostlinami (hluchavky, šalvěje, starčky, sadce, kopřivy aj.). Lokalita přírodní rezervace je součástí rozsáhlého území výskytu druhu, resp. širší metapopulace přástevníka vyskytujícího se na území CHKO Křivoklátsko. Výskyt druhu v EVL a PR je stabilní.	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	lejsek bělokrký (<i>Ficedula albicollis</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
stabilní, opakující se výskyt v době hnízdění	Přirozený vývoj vzájemně se prolínajících přírodě blízkých lesních společenstev, v příkrém svahu s převážující jižní orientací, nabízí řadu stanovišť potřebných pro vývoj druhů sloužících jako potrava, stejně tak je přítomno množství doupných stromů. Zajištění těchto podmínek v rezervaci přispívá k velké pravděpodobnosti stálé přítomnosti druhu. Populace druhu je dlouhodobě stabilní s pravidelným hnízděním min. 10 párů.	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
stabilní, opakující se výskyt v době hnízdění	Druh má úzkou vazbu na řeku Berounku poskytující dostatečnou potravní nabídku v hnízdění a mimohnízdění době, případně nátrže na hnízdění nory. Populace je stabilní s meziročními početními výkyvy, je součástí širší metapopulace řeky Berounky. Výskyt v území je pravidelný, spíše potravní zálety, možné hnízdění 1 páru v ochranném pásmu rezervace.	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	strakapoud prostřední (<i>Dendrocopos medius</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
Stabilní, opakující se výskyt v době hnízdění	Přirozený vývoj vzájemně se prolínajících přírodě blízkých lesních společenstev, v příkrém svahu s převážující jižní orientací, nabízí řadu stanovišť potřebných pro vývoj druhů sloužících jako potrava, stejně tak je přítomno množství doupných stromů. Zajištění těchto podmínek v rezervaci přispívá k velké pravděpodobnosti stálé přítomnosti druhu. Populace druhu je dlouhodobě stabilní s pravidelným hnízděním (2-4 párů).	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	výr velký (<i>Bubo bubo</i>)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
stabilní, opakující se výskyt v době hnízdění	V rezervaci je většina lesů převážně přírodního charakteru, jedná se o rozvolněné i zapojené lesní porosty, kde je díky morfologii terénu velké množství potenciálních hnízdišť v těžko přístupných lokalitách. Obtížná přístupnost podporuje klid při hnízdění. Výskyt v PR je nepravidelný (teritoriální houkání samce), rezervace je součástí širšího potravního teritoria. Je možné nepravidelné hnízdění 1 páru.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize se nepředpokládají.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
I	les zvláštního určení, les ochranný	0Z, 1J, 1K, 1Z, 2A, 2Z, 3J	L3.1 Hercynské dubohabřiny L4 Suťové lesy L 5.1 Květnaté bučiny L6.5B Acidofilní teplomilné doubravy L7.1 Suché acidofilní doubravy
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
0Z	BO 9, HB 1, DB		
1J	DB 3, LP 2, JV 2, HB 2, BRK		
1K	DB 9, HB 1		
1Z	DB 9, HB 1		
2A	DB 5, LP 2, BK 1, JV 1, HB 1		
2Z	DB 7, BK 3		
3J	BK 4, LP3, JV2, JD1, JL		
Porostní typ A		Porostní typ B	Porostní typ C
Listnatý		Listnatý s pozměněnou PDS	
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	Hospodářský způsob (forma)
-, účelový výběr		H, P, účelový výběr	
Obmýtlí*	Obnovní doba*	Obmýtlí*	Obnovní doba*
fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk	nepřetržitá
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Les ve stupni přirozenosti přírodě blízký		Les ve stupni přirozenosti přírodě blízký	
Způsob obnovy a obnovní postup			
Účelové výběry zaměřené na úpravu PDS a vytváření světlin pro plazy		Účelové výběry (i skupinové) zaměřené na odstranění invazních a nepůvodních dřevin, případně stavba oplocenek pro přirozené zmlazení	
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
-		-	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,			

uvolňování dřevin PDS od nepůvodních a invazních druhů	uvolňování dřevin PDS od nepůvodních a invazních druhů	
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb		
.Nahodilou těžbu zpracovat pouze v případě nebezpečí vzniku ohniska podkorního hmyzu.	Nahodilou těžbu zpracovat pouze v případě nebezpečí vzniku ohniska podkorního hmyzu.	
Poznámka:		
Použití arboricidu v případě odstraňování trnovníku akátu, škumpy možné. V případě hnízdění výra neprovádět lesnické práce. Ponechávat doupné a dožívající staré stromy.		

Přílohy:

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

b) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	T3.1 Skalní vegetace s kostřavou sivou T3.2 Pěchavové trávníky T3.3D Úzkolisté suché trávníky T 3.5B Acidofilní suché trávníky
Typ managementu	Odstraňování náletů dřevin
Vhodný interval	1× za 5–10 let
Minimální interval	Není stanoven, viz upřesňující podmínky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ruční mechanismy a nářadí, zatírání pařízků arboricidem
Kalendář pro management	říjen–březen
Upřesňující podmínky	K zásahu bude přistoupeno pouze v případě, že se ukáže potřeba ochrany prioritních společenstev a druhů. Zátěr proběhne neprodleně po odříznutí dřeviny. Při realizaci nesmí mrznout, aby byla zajištěna účinnost herbicidu.

Ekosystém	T 3.5 B Acidofilní suché trávníky
Typ managementu	Pastva (alternativně seč)
Vhodný interval	každoročně
Minimální interval	8× za 10 let (2× za období platnosti plánu péče lze pastvu/seč vynechat)
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ovce, kozy, skot/ruční nástroje nebo lehká technika
Kalendář pro management	(květen) červen–srpen (září)
Upřesňující podmínky	Počet pasených zvířat a délka pasení bude upřesněna v každém roce podle klimatických podmínek a potřeb předmětu ochrany území, posečení nedopasků bude provedeno v případě, že se ukáže nutnost provedení (podle množství a druhového složení nedopasků), vždy po ukončení pastvy

Ekosystém	T3.3D Úzkolisté suché trávníky
Typ managementu	odstranění akátu
Vhodný interval	1× za 10 let
Minimální interval	Není stanoven, viz upřesňující podmínky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ruční mechanismy a nářadí, zatírání pařízků arboricidem
Kalendář pro management	říjen–březen
Upřesňující podmínky	Odstranění akátu může proběhnout jednorázově nebo po etapách, což je z hlediska následné udržitelnosti výhodnější. Zátěr proběhne neprodleně po odříznutí dřeviny. Při realizaci nesmí mrznout, aby byla zajištěna účinnost

	herbicidu. Dřevo bude nakráčeno a s větvemi ponecháno na vymezeném místě. Část může být spálena (mimo cennou vegetaci). Další metodou je kroužkování a injektování.

Ekosystém	T3.3D Úzkolisté suché trávníky
Typ managementu	odstranění výmladků
Vhodný interval	každoročně do vymizení
Minimální interval	-
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ruční mechanismy a nářadí
Kalendář pro management	srpen–březen
Upřesňující podmínky	Jedná se o odstranění výmladků po předchozích výřezech. Opatření bude realizováno v případě, že výmladky vyrazí. Někdy je výřez a zatření pařízků velmi úspěšné a odstraňování výmladků není třeba. U akátu je však časté, že výmladky vyrazí a je třeba je pravidelně eliminovat.

c) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Péče o rostliny je podchycena v předchozím bodě b) péče o nelesní pozemky.

d) péče o populace a biotopy živočichů

Na podporu výskytu předmětů ochrany a druhů uvedených v tabulkách kapitol 1.8 a 2.1 se navrhuje tato opatření:

1. Udržení a podpora přirozené druhové skladby lesních porostů s dostatkem mrtvého dřeva a doupných stromů.
2. Udržení mezernatých a prosluněných listnatých a smíšených porostů. Přiměřeným odstraněním vegetace a náletu dřevin (včetně keřového patra) udržet rozvolněný zápoj keřů, zachovat lesostepní biotopy a výskyt stepních trávníků, obnažených skalních výchozů.
3. Řízená mozaiková pastva ovci a koz, případně roční střídání pasených a nepasených ploch.
4. Udržování přiměřených početních stavů spárkaté zvěře, zejména výrazná redukce nepůvodních druhů sudokopytníků.
5. Regulace nepůvodních druhů šelem, hlodavců a případně dalších problémových druhů živočichů. K zajištění tohoto opatření podpořit aktivní lov těchto druhů vyplácením zástřelného.
6. Provádění kontrolního monitoringu pobytu, škod, migrace a počtu zvěře a nepůvodních druhů savců (instalace fotopastí, sčítání, inventarizační průzkumy, analýza údajů státní správy myslivosti atd.).

e) péče o útvary neživé přírody

Žádné zásahy nejsou navrženy.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy na lesních pozemcích

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

b) ekosystémy mimo lesní pozemky

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Udržované travní porosty na horní stepi a dále po svahu směrem k silnici jsou součástí dílu půdního bloku a jsou udržovány prostřednictvím dotací v rámci Agroenvironmentálně klimatických opatření, pod dotačním titulem Suché stepní trávníky a vřesoviště, včetně vláčení. Pastva je povolována souhlasným vyjádřením OOP až po odkvětu koniklece lučního českého a podle aktuálního stavu vegetace přibližně od druhé poloviny června.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Hranice jsou v terénu zřetelně vymezeny, značení bude v případě potřeby obnovováno. V roce 2003 byl zpracován vytyčovací náčrt.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

Bez návrhů.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Bez návrhů.

c) ostatní

Bez návrhů.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Bez návrhů. Územím neprochází žádná turistická značka, návštěvnost většinou končí tam, kde začíná severozápadní hranice rezervace, poté se rezervace prudce svažuje k řece Berounce, tento svah je obtížně schůdný.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Území je zařazováno do exkurzí jen omezeně a pro menší skupiny vzhledem k možnosti poškození exponovaných ploch vysokou návštěvností. Je třeba provádět údržbu infopanelu, který se nachází na vyhlídce Paraplíčko.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Provedení inventarizačních průzkumů hmyzu (motýli, blanokřídlí, brouci aj.)

Provedení inventarizačního průzkumu plazů a obojživelníků.

Provedení monitoringu savců (zemní savci a netopýři) a ptáků.

Provedení inventarizačního průzkumu pavouků.

Provedení botanického inventarizačního průzkumu.

Provedení průzkumu vegetace.

Provedení průzkumu lišejníků.

Provedení průzkumu hub.

Sledovat zvolené indikátory.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Pastva včetně sečení nedopasků (alternativně seč)*	2,1 ha	10×	890 000
Výřezy nežádoucích a invazních druhů dřevin (včetně aplikace herbicidu)	20 ha	5×	300 000
Odstranění výmladků (po výřezech)	0,3 ha	10x	150 000
Obnova pruhového značení	3,5 km	1×	5 000
Obnova hraničních stojanů	6 ks	1×	25 000
Údržba infopanelu	1 ks	1×	3 000
Eradikace nepůvodních druhů savců	celé území	10×	50 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			1 423 000

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

* Pastva (alternativně seč) jsou započítávány pro případ, že by se změnila dohoda s vlastníkem pozemku a péče by neprobíhala prostřednictvím Agroenvironmentálně klimatických opatření.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Culek M., Grulich V., Laštůvka Z. & Divíšek J. (2013): Biogeografické regiony České republiky. – Masarykova univerzita, Brno. 447 s.

Danihelka J.; Chrtek J. jun. & Kaplan Z. (2012): Checklist list of vascular plants of the Czech republic. – Preslia 84: 647–812.

Demek J. & Mackovčín P. (2006): Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny. – AOPK ČR, Brno, 582 s.

Grulich V. & Chobot K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda 35: 1–178.

Hejda R., Farkač J. & Chobot K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda 36: 1–612.

Holec J. & Beran M. [eds] (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky [Red list of fungi (macromycetes) of the Czech Republic]. – Příroda 24: 1–282.

Chobot K. & Němec M. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda 34: 1–182.

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. & Lustyk P. [eds] (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. – AOPK ČR Praha.

Januš J. (2022): Brouci (Coleoptera) Chráněné krajinné oblasti a Biosferické rezervace Křivoklátsko. Stav poznání ke konci roku 2022. – Ms., depon. in Správa CHKO Křivoklátsko, Zbečno, 952 p.

- Hrčka D. (2011): Geobotanický inventarizační průzkum EVL a PR Na Babě. – Ms., depon. in Správa CHKO Křivoklátsko, Zbečno, 38 p.
- Kolbek J., Mladý F., Petříček V. et al. (1999). Květena Chráněné krajinné oblasti a Biosférické rezervace Křivoklátsko: I. Mapy rozšíření cévnatých rostlin. – AOPK ČR, Praha, 300 p.
- Kolbek J., Hroudová Z. & Hrouda L. (1980). Vegetační poměry vrchu Baba u Křivoklátku. – Studie ČSAV, Praha.
- Kubát K.; Hrouda L.; Chrtek J. jun.; Kirschner J. & Štěpánek J. [eds] (2002): Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha, 928 p. Liška J. & Palice Z. (2010): Červený seznam lišejníků ČR. – Příroda 29: 3–66.
- Povolná J., Kieľarová Z. & Lankaš K. (2014). Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Na Babě. – Ms., depon. in Správa CHKO Křivoklátsko, Zbečno, 15 s.
- Podroužková Š. (2019): Malakozoologická inventarizace lokality PR Na Babě v CHKO Křivoklátsko. Závěrečná zpráva. – Ms., depon. in AOPK ČR, Praha, 17 p.
- Quitt, E. (1971). Klimatické oblasti Československa. [Praha]: Academia. Studia geographica, 16.
- Remar R. (2020): Inventarizace obojživelníků v MZCHÚ – PR Na Babě. Závěrečná zpráva. – Ms., depon. in AOPK ČR, Praha, 11 p.
- Remar R. (2019). Inventarizace plazů v MZCHÚ – PR Na Babě. Závěrečná zpráva. Ms., depon. in AOPK ČR, Praha, 10 p.
- Sommer V. (2022). Přírodní rezervace Na Babě Inventarizační průzkum fytofágních brouků a epigeických predátorů. 16 s. Inventarizační průzkum.
- Sommer V. (2022). Přírodní rezervace Na Babě Inventarizační průzkum saproxylických brouků a epigeických predátorů. 16 s. Inventarizační průzkum.
- Správa CHKO Křivoklátsko (2007). Plán péče o chráněnou krajinnou oblast Křivoklátsko na období 2007 - 2016. 38 s., 2 přílohy. Plán péče o CHKO. Manuskript. Archivuje Sběrka listin ÚSOP AOPK ČR, Praha.
- Salvia o. s. (2011): Geobotanický inventarizační průzkum EVL a PR Na Babě. Vegetační sezóna 2011. – Ms., depon. in Správa CHKO Křivoklátsko, Zbečno, 40 s.
- Tichai M. (2011): Inventarizace avifauny – PR Na Babě 2011. – Ms., depon. in Správa CHKO Křivoklátsko, Zbečno, 7 s.
- Vorel T. et al. (2012): Základní geologická mapa ČR s Vysvětlivkami, list 12-322 Hudlice. – Česká geologická služba, Praha. Vysvětlivky 86 s.
- Zíbarová L. (2005): Soukromý herbář a terénní pozorování L. Zíbarové.
- Zýka M. (2022). Závěrečná zpráva z entomologického inventarizačního průzkumu brouků (Coleoptera) na území PR Na Babě a PR Čertova skála za roky 2018 - 2022. Závěrečná zpráva. Ms., depon. in AOPK ČR, Praha, 8 s.
- Malíček J. (2011): Lichenologický inventarizační průzkum EVL Na Babě (CHKO Křivoklátsko). Ms., depon. in AOPK ČR, Praha, 15 s.
- Ústřední seznam ochrany přírody – <https://drusop.nature.cz>
- Nálezová databáze ochrany přírody – <https://portal.nature.cz/nd/>
- Rezervační kniha PR Na Babě – Ms., depon. in Správa CHKO Křivoklátsko, Zbečno.

4.3 Seznam používaných zkratek

AOPK ČR – agentura ochrany přírody a krajiny
EVL – evropsky významná lokalita
HK – hospodářská kniha
HS – honební společenstvo
CHKO – chráněná krajinná oblast
IUCN – světový svaz na ochranu přírody
IP – inventarizační průzkum
JPRL – jednotka prostorového rozdělení lesa
KN – katastr nemovitostí
LHP – lesní hospodářský plán
LHC – lesní hospodářský celek
LHO – lesní hospodářská osnova
MS – myslivecké sdružení
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
OP – ochranné pásmo
PK – pozemkový katastr
PR – přírodní rezervace
PDS – přirozená druhová skladba
RP – regionální pracoviště
SCHKO – správa chráněné krajinné oblasti
SLT - soubor lesních typů
TR – třešeň ptačí
ZCHÚ – zvláště chráněné území
ZO – zařizovací obvod

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

AOPK ČR, RP SCHKO Křivoklátsko

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Příloha T2 – **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Příloha M6 – **Mapa biotopů**

Vrstvy: Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Fotografie: Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2

označení JPRL	označení/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
8A8a	2	0,02	1B	DB	100	5	účelové výběry invazních druhů dřevin – AK 100%	1	
				AK	+				
				HB	+				
8A7b	2	0,01	1B	DB	50	5	účelové výběry invazních druhů dřevin – 100 %	3	
				JS	50				
8E12c	2	1,70	1A	HB	40	3	účelové výběry MD –100 %	3	
				BO	30				
				BK	30				
				DB	+				
				MD	+				
8F9b	1	0,07	1B	AK	100	7	přeměna porostu – vtroušené dřeviny kromě AK ponechat.	2	
127 F8a	2	13,97	1B	DBZ	60	5	účelové výběry invazních druhů dřevin AK – 100 %, přednostně v místech s podrostem	1	
				HB	20				
				AK	20				
127 F11a	2	3,9	1B	BO	30	5	účelové výběry nepůvodních druhů dřevin AK – 100 %, BOC 100 %	3	
				BOC	10				
				DBZ	50				
				HB	10				
127 F 104 106 107 108	5	2,11	-	-	-	-	bez zásahu	-	bezlesí na lesní půdě
127 F 105	3	0,23	-	-	-	-	výřez křovin, podrobná péče viz příloha T2 (DP 3)	1	bezlesí na lesní půdě

naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),

2. stupeň – zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň – zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení v období platnosti plánu péče neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).

Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a k bodu 3.1.2

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
3	0,23	Úzkolisté suché trávníky s výskytem roztroušených dřevin (např. skalník celokrajný, dřišťál obecný), s výskytem řady zvláště chráněných a vzácných druhů rostlin a živočichů uváděných z území přírodní rezervace. Cílem je zachovat, případně zvětšit výměru biotopu a zachovat, příp. zlepšit jeho kvalitu, včetně přítomnosti zvláště chráněných a vzácných druhů a vzrostlých dřevin.	výřez dřevin jednotlivých vzrostlých náletových dřevin za účelem prosvětlení okrajů plochy, jedná se zejména o trnovník akát	3	X–III	1× za období platnosti plánu péče
			odstranění výmladků náletových dřevin při větším množství hmoty, budou posečené výmladky z plochy odstraněny a ponechány na vyznačeném místě k dispozici pro živočichy (hmyz, plazi, ptáci, drobní savci). Řezné rány budou zatřeny herbicidem. Jedná se o výmladky zejména trnovníku akátu, který byl odstraněn v předchozích letech	1	VIII–IX	každoročně
4	0,89	Druhově bohaté acidofilní suché trávníky s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin. Cílem je zachovat, případně zvětšit výměru biotopu a zachovat, příp. zlepšit jeho kvalitu, včetně přítomnosti zvláště chráněných a vzácných druhů a solitérních vzrostlých dřevin.	pastva ovci/skotu 1 cyklus, po odkvětu a vysemenění koniklece lučního, posečení případných nedopasků nežádoucích druhů rostlin; v případě pokračujících suchých jarních období bude plocha zřejmě pasena jen obrok, aby mohlo dojít k dostatečné regeneraci společenstva. Plocha bude po dva až tři roky pasena, pak bude jeden rok pastva nahrazena sečí.	1	od druhé pol. VI–VIII (IX)	7× za období platnosti plánu péče
			seč v letech, kdy nebude plocha pasena (odstranění výmladků i stařiny); alternativní opatření k pastvě, hmota bude shrabána a vymístěna mimo dílčí plochu, podle množství odvezena nebo ponechána na vymezeném místě k dispozici pro živočichy (hmyz, plazi, ptáci, drobní savci).	1	od druhé pol. VI–VIII (IX)	3× za období platnosti plánu péče
			výřez výřez náletových dřevin, zejména růže, kterou dobytek příliš neomezí	2	X–III	2× za období platnosti plánu péče

označení díleční plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
			bez zásahu	-	-	-
6	1	Acidofilní suché trávníky s výskytem jedinců koniklece lučního českého. Cílem je zachovat výměru travního porostu a zlepšit jeho kvalitu, včetně přítomnosti koniklece lučního českého.	pastva ovcí/skotu 1 cyklus, po odkvětu a vysemenění koniklece lučního, posečení případných nedopasků nežádoucích druhů rostlin. Plocha bude po dva až tři roky pasena, pak bude jeden rok pastva nahrazena sečí.	1	od druhé pol. VI–VIII (IX)	7× za období platnosti plánu péče
			seč v letech, kdy nebude plocha pasena (odstranění výmladků i stařiny); alternativní opatření k pastvě, hmota bude shrabána a vymístěna mimo díleční plochu, podle množství odvezena nebo ponechána na vymezeném místě k dispozici pro živočichy (hmyz, plazi, ptáci, drobní savci).	1	od druhé pol. VI–VIII (IX)	3× za období platnosti plánu péče

naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň – zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň – zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).